

Senioru lietu padomes sēde

2017.gada 19.maijā

PROTOKOLS NR.14

Rīgā,
Skolas ielā 28, 2.korpusa 3.stāva zālē

2017.gada 19.maijā
plkst. 10:00

Vada: J.Reirs, labklājības ministrs

Piedalās:

Biedrības „Rīgas aktīvo senioru alianse” valdes locekle	S.Beikerte
Latvijas Pensionāru federācijas valdes loceklis	J.Felsbergs
Latvijas Pensionāru federācijas pārstāve	L.Fjodorova
Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Muzeju nodaļas vecākā referente	A.Jirgensone
Latvijas senioru kopienu apvienības valdes locekle	L.Kalnāja
Latvijas Pensionāru federācijas priekšsēdētāja vietniece	S.Krecere
Veselības ministrijas Sabiedrības veselības departamenta Starpnozaru sadarbības nodaļas vecākā eksperte	V.Muižniece-Briede
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Pašvaldību departamenta Pašvaldību attīstības nodaļas vecākais eksperts	A.Pīlēģis
Latvijas Pensionāru federācijas pārstāve	A.Ružāne
Pārresoru koordinācijas centra Attīstības plānošanas nodaļas konsultante	M.Sīmane
Latgales Pensionāru apvienības pārstāve	Z.Soboļeva
Latvijas Pensionāru federācijas Goda priekšsēdētāja	A.Verze

Pieaicinātās personas:

Finanšu ministrijas valsts sekretāres vietnieks nodokļu, muitas un grāmatvedības jautājumos	I.Šņucins
Labklājības ministrijas Sociālā apdrošināšanas departamenta direktore	S.Stabiņa
Labklājības ministrijas Sociālā apdrošināšanas departamenta vecākā eksperte	D.Trušinska
Labklājības ministrijas Sociālās iekļaušanas politikas departamenta vecākā eksperte	J.Kalēja

Protokolē: I.Salmane, LM Sociālās apdrošināšanas departamenta vecākā referente

Darba kārtībā:

1. Sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana.
2. Par nodokļu pamatnostādņēm.
Ziņotājs: Finanšu ministrija
3. Saeimas darba grupas par pensiju likumdošanas jautājumiem paveiktais.

Ziņotājs: Labklājības ministrija

4. Par minimālajām pensijām un valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu/MIL (minimālā ienākuma līmenis)

Ziņotājs: Labklājības ministrija

5. Senioru iesūtītie jautājumi.

Ziņotājs: Labklājības ministrija

6. Priekšlikumi par Senioru lietu padomes nolikuma grozījumiem.

1. Sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana.

Senioru lietu padomes (turpmāk - padome) vadītājs labklājības ministrs **J.Reirs** atklāj padomes sēdi un dod vārdu Finanšu ministrijas valsts sekretāres vietniekam nodokļu, muitas un grāmatvedības jautājumos **I.Šņucinam**.

2. Par nodokļu pamatnostādņem.

I.Šņucins iepazīstina klātesošos ar prezentāciju par nodokļu politikas pamatnostādņem 2018. – 2021.gadam, skaidrojot par plānoto nodokļu reformu un pamatojot, ka ekonomiskās attīstības tempa palielināšanai Latvijai ir nepieciešama vienkārša un ilglaicīga nodokļu sistēma.

Finanšu ministrijas prezentācija pievienota protokola pielikumā.

Lielākais akcents tiek vērsts uz uzņēmējdarbību un ekonomisko attīstību. Reformas mērķis ir samazināt iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) slogu un palielināt strādājošo iedzīvotāju ienākumus, nosakot zemāku IIN likmi mazākiem ienākumiem, paaugstinot ar IIN neapliekamo minimumu, palielināt minimālo algu, kā arī citi pasākumi.

Klātesošie padomes pārstāvji izteicās kritiski, uzsverot, ka minētās reformas ietvaros nav redzams atbalsts senioriem nevienā no tik būtiskajām jomām. Latvijas Pensionāru federācijas valdes pārstāvis **J.Felsbergs** norāda, ka, lai likvidētu inflācijas ietekmi, neapliekamajam minimumam pensijām šodien būtu jābūt vismaz 350 EUR, ka šī nodokļu reforma nav domāta pensionāriem, bet gan tikai strādājošiem cilvēkiem.

J.Reirs atbild, ka ekonomiskais izrāviens valstij ir nepieciešams, tādēļ tiek strādāts pie šīs nodokļu reformas. Tie jautājumi, kas ir ļoti aktuāli, tika diskutēti un vērtēti. Piemēram, jautājumā par pievienotās vērtības nodokli (PVN) medikamentiem, ņemot vērā esošo situāciju, nolēma neatcelt samazināto PVN. Tāpat arī attiecībā uz akcīzes nodokli - sākotnēji bija priekšlikums to vēl palielināt, taču, saprotot, ka tas palielinās arī tirdzniecības izcenojumus u.t.t., priekšlikums netika atbalstīts.

J.Felsbergs jautā vai ministrs uzstās uz to, ka jaunās reformas ietvaros pensionāriem ar daudz mazākiem ienākumiem sāks ieturēt nodokli?

J.Reirs norāda, ka Labklājības ministrija neatbild par nodokļu politiku. Līdz ar to kā valdības pārstāvis nevar pateikt gala iznākumu attiecībā uz minēto jautājumu. Ministrs vērš uzmanību, ka nodokļu reformas pirmsākumos bija izteicis priekšlikumu par iedzīvotāju ienākuma neapliekamo minimumu pensionāriem 500 EUR apmērā.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvis **A.Pilēģis** jautā vai nodokļu reformas koncepcija paredz, ka veselības aprūpes finansēšana netiks saistīta ar nodokļu sistēmu? Ja tomēr tiks saistīta, vai tādā gadījumā koncepcija nav jāpārskata?

Ministrs skaidro, ka tur nav pretrunas, jo koncepcija pieņemta š.g. 9.maija valdības sēdē ar papildinājumu, ka ir iespēja strādāt un pilnveidot šo jautājumu. Tiek strādāts arī pie veselības aprūpes koncepcijas, un valdības vadītājs ir izveidojis darba grupu. **J.Reirs** piekrīt, ka veselības nozarei ir nepietiekamas finanses.

J.Felsbergs ir sašutis, ka valdība pieņēma lēmumu novirzīt 7 milj. EUR pagājušā gada piena krīzes skartajiem lopkopjiem. Tas nozīmē, ka Latvijā prioritāte ir piensaimniecība, nevis cilvēka veselība, vienlaikus norādot, ka budžeta deficīta palielināšana ir uz mazbērnu – nākamās nodokļu maksātāju paaudzes rēķina.

Attiecībā uz to, ka reforma paredz IIN likmes samazinājumu no 23% līdz 20% tiem ienākumiem, kuri nepārsniedz 45 000 EUR gadā, **J.Felsbergs** uzdot jautājumu Finanšu ministrijas pārstāvim, kāpēc noteikta tieši 45 000 EUR robeža?

I.Šņucins atbild, ka pie šī skaitļa nonākts diskusijās ar sociālajiem partneriem.

J.Felsbergs jautā par solidaritātes nodokļa reformēšana, kāpēc, piemēram, air Baltic vadītājs, kuram ir miljons EUR liela alga, nemaksā sociālo nodokli no visas savas algas?

J.Reirs informē, ka ir iesniedzis Finanšu ministrijai vēstuli, kurā kategoriski nepiekrīt šādam risinājumam, jo uzskata, ka pagājušajā gadā ieviestais solidaritātes nodoklis ir labs un pareizs. Piedāvātais risinājums ir, ka virs 95 000 EUR turpina maksāt visu sociālo nodokli, bet nauda ir tikai 2.pensiju līmenim, t.i., 6%, un pārējie 94% iet solidaritātei kopējā sociālās apdrošināšanas budžetā, bet šis priekšlikums ir ticis daudzkārt noraidīts. Ministrs dara zināmu, ka sniegs priekšlikumu arī Saeimā, kad būs diskusija par likumu, cerot gūt atbalstu, lai šādu solidaritātes nodokli neizkropļotu, jo tas rada tādu situāciju, ka lielākais nodokļu slogs gulstas uz sabiedrības vidusšķiru, piebilstot, ka tā nav nevienā valstī. **J.Reirs** saka, ka tas nav pieļaujami, un tāpēc viņš skaidros to Saeimai.

J.Felsbergs uzskata, ka ir jānosaka 1.līmeņa pensiju izmaksas griesti, kā tas ir lielākajā daļā Eiropas valstīs.

J.Reirs atbild, ka Labklājības ministrija izies ar šādu priekšlikumu, bet jāņem vērā, ka, lai Saeimā pieņemtu likumu, ir jābūt ne mazāk kā 51 balss vairākumam.

3. Saeimas darba grupas par pensiju likumdošanas jautājumiem paveiktais.

Labklājības ministrijas Sociālās apdrošināšanas departamenta vecākā eksperte **D.Trušinska** informēja, ka Saeimas Sociālo un darba lietu komisija ir izveidojusi darba grupu, kurā kopīgi ar Labklājības ministriju un pensionāru organizācijām ir sagatavojusi likumprojektu, kas tika izskatīts Sociālo un darba lietu komisijā š.g. 4.aprīlī.

Likumprojekts paredz:

1) 2018.gadā indeksēt pensijas atkarībā no apdrošināšanas stāža:

Vecuma pensijām ar lielu darba stāžu piemērot lielāku daļu no apdrošināšanas iemaksu algu summas reālā pieauguma procentiem:

- 60%, ja darba stāžs no 30 – 39 gadiem vai pensija piešķirta piešķirtas par darbu kaitīgos un smagos, vai sevišķi kaitīgos un smagos darba apstākļos;
- 70%, ja darba stāžs ir 40 un vairāk gadi.

Likumprojekta īstenošanai nepieciešami papildus izdevumi speciālajā budžetā 2018.gadā 3,2 milj. EUR, 2019.gadā – 16,1 milj. EUR.

2) piemaksu palielināšana:

Personām, kuras pensionējušās līdz 1995.gada 31.decembrim palielināt piešķirto piemaksu par apdrošināšanas stāžu, kas uzkrāts līdz 1995.gada 31.decembrim, no 2018.gada 1.janvāra par vienu apdrošināšanas stāža gadu līdz 1,50 EUR.

Papildus izdevumi no valsts pamatbudžeta piemaksām pie vecuma un invaliditātes pensijām 2018.gadā 27,8 milj. EUR, 2019.gadā – 26,5 milj. EUR.

J.Reirs precizē, ka par šo likumprojektu ir saņemts negatīvs atzinums no Finanšu ministrijas, taču tiks runāts ar premjerministru, jo punkts par pensiju indeksāciju atkarībā no stāža ir valdības deklarācijā un ir jānosaka atšķirīga pensiju piešķiršanas kārtība cilvēkiem ar lielāku darba stāžu.

S.Beikerte jautā, vai Saeimas darba grupās ir pacēlies jautājums arī par miljardu, kas netiek saņemts nodokļos? Vai Valsts ieņēmumu dienestam ir risinājums, kā šo naudu iekasēt?

J.Reirs skaidro, ka 60 milj. EUR plānots iekasēt no „ēnu ekonomikas”, un tā ir tā nenomaksātā nodokļu daļa.

Sēdes dalībnieki diskutē par nepieciešamību ieviest izmaiņas nodokļu politikā, secinot, ka tikai sasaistē ar nodokļu maksāšanu uzlabosies arī pensiju maksāšana, jo šodienas strādājošie „uztur” šodienas pensionārus. Sabiedrībai jānācās saprast, cik svarīgi ir godprātīgi maksāt nodokļus.

4. Par minimālajām pensijām un valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu/MIL (minimālā ienākuma līmenis).

Sēdi vadīt turpina Labklājības ministrijas Sociālā apdrošināšanas departamenta direktore **S.Stabiņa**, informējot, ka ar minimālo pensiju paaugstināšanu saistītais jautājums ir iekļauts plānā par minimālo ienākumu atbalsta sistēmas pilnveidošanu 2018.-2020.gadam.

Senioru lietu padome iepazīnās ar Labklājības ministrijas izstrādāto plānu minimālo ienākumu atbalsta sistēmas pilnveidošanai. Tās ietvaros 2018. gadā paredzēta vecuma pensiju pārskatīšana (indeksācija), ņemot vērā apdrošināšanas stāžu. Savukārt 2019.gadā paredzēta minimālo pensiju bāzes paaugstināšana un valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta pārskatīšanu (pensijas vecumu sasniegušajiem) uz 94 EUR (līdz šim 49,08 EUR). 2020.gadā paredzēts noteikt vienotu dzīvokļa pabalsta tvērumu visā valstī, kā arī noteikt vienotu maznodrošinātās personas ienākumu līmeni.

*Prezentācija, ko prezentēja Labklājības ministrijas Sociālās iekļaušanas politikas departamenta vecākā eksperte **J.Kalēja**, pievienota protokolam pielikumā.*

5. Senioru iesūtītie jautājumi.

Sēdes dalībnieki vienojās, ka uz Latvijas Pensionāru federācijas un L.Fjodorovas rakstiski iesūtītajiem jautājumiem Labklājības ministrija sniegs atbildes elektroniski.

Nolēma:

- Padomes locekļiem iesniegt priekšlikumus par nolikuma grozījumiem.
- Uz neatbildētajiem senioru jautājumiem Labklājības ministrija sniegs atbildes elektroniski.

- Padomes locekļiem iesniegt priekšlikumus par turpmākajās padomes sēdēs skatāmajiem jautājumiem.
- Nākamo padomes sēdi rīkot 2017.gada rudenī.

Sēdi slēdz plkst. 12:20

Padomes priekšsēdētājs

J.Reirs

Protokolēja

I.Salmane